

RESOLUCIÓ

3.6.c) Mobilitat accessible

DRET A L'ACCESSIBILITAT I LA INCLUSIVITAT
CIUTAT HABITABLE I SOSTENIBLE

DRET A LA MOBILITAT
CIUTAT HABITABLE I SOSTENIBLE

DRETS DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA
CIUTAT DIVERSA

DRET A L'EDUCACIÓ I AL LLEURE
CIUTAT EQUITATIVA

ANTECEDENTS

Objecte de la queixa

En data 20 de juny de 2024 el ciutadà, en representació del seu fill menor, va presentar una queixa davant aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El seu fill de 12 anys tenia un grau de discapacitat del 65%, no era autònom i, tot i tenir certes dificultats, no superava el barem de mobilitat ni utilitzava cadira de rodes.
- La família residia a Sant Joan Despí, un municipi on no hi ha cap centre d'educació especial. Per això, el seu fill s'havia d'escolaritzar en un centre fora del municipi. Després d'algunes gestions i per la impossibilitat d'accedir a un centre a Sant Just Desvern per manca de places disponibles, se li va assignar un centre a la ciutat de Barcelona en el qual sí que hi havia places. Prèviament, el 18 d'octubre de 2022, l'equip d'assessorament i orientació pedagògica (EAP) corresponent s'havia pronunciat favorablement sobre l'assignació de qualsevol dels centres sol·licitats per la família.
- A partir del curs 2022-2023 va començar a demanar anualment el servei de transport escolar sense rebre cap resposta. Mentrestant, la família portava l'infant al centre pels seus propis mitjans, amb totes les dificultats logístiques que això suposava.

- En concret va fer les sol·licituds següents:
 - Curs 2022-2023: sol·licitud presentada el 25 de novembre de 2022 en paper a l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania ubicada a la plaça de Sant Miquel de la qual no va rebre cap resposta.
 - Curs 2023-2024: sol·licitud presentada el 8 d'abril de 2023 mitjançant el formulari web del portal de tràmits de la Generalitat de Catalunya de la qual no va rebre cap resposta. També en va lliurar una còpia a l'escola.
 - Curs 2024-2025: sol·licitud presentada el 3 de juliol de 2024 mitjançant el formulari web del portal de tràmits de la Generalitat de Catalunya. Aquesta sol·licitud es va tramitar després de la presentació de la queixa.
- Exposava que el seu cas no era aïllat i que coneixia altres famílies en la mateixa situació. Considerava que aquesta situació era molt injusta i que l'administració educativa estava vulnerant el dret a l'educació inclusiva i accessible dels menors amb discapacitat com el seu fill.

Actuacions fetes

La Sindicatura va admetre la queixa a tràmit i en va iniciar l'anàlisi per determinar si s'havien respectat els [drets de la ciutadania](#) i els [principis de bona administració](#).

El dia 3 de juliol de 2024 la Sindicatura es va adreçar al [Consorci d'Educació de Barcelona](#) per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada. El 13 de novembre de 2024 es va sol·licitar una ampliació d'informe.

Resposta dels òrgans afectats

Els dies 6 de novembre de 2024 i 3 de novembre de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

Així mateix, per a l'estudi d'aquesta queixa, també s'han tingut en compte informes del Consorci d'Educació de Barcelona relatius a altres expedients de queixa sobre el transport escolar per a infants amb discapacitat, en concret els següents:

- informe rebut el 25 de març de 2024, expedient de la Sindicatura núm. 23Q808;
- informe rebut el 25 de juny de 2025, expedient de la Sindicatura núm. 25Q243, i
- informe rebut el 14 de juliol de 2025, expedient de la Sindicatura núm. 25Q119.

CONSIDERACIONS

1. Retard en la informació i informació incompleta

Respecte de la petició d'ampliació d'informe, l'Ajuntament ha trigat **quasi dotze mesos a facilitar a la Sindicatura de Greuges de Barcelona tota la informació que es va sol·licitar per resoldre la queixa**. Aquest termini supera amb escreix el que pot considerar-se un temps raonable, d'acord amb els principis d'eficiència i bona administració amb què han de regir-se els serveis municipals. Així mateix, **incompleix el deure de col·laboració** establert per l'article 3.7 de la normativa reguladora de la institució de la Sindicatura de Greuges de Barcelona (aprovada per la Comissió de Govern en sessió del 19 de gener de 2005).

A més, aquesta Sindicatura vol manifestar que part de la informació facilitada en els informes de resposta **és excessivament genèrica i només fa una referència a l'aplicació de la normativa**. Per aquest motiu, és difícil discernir si s'ha actuat correctament en el cas concret, a banda que no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració.

D'acord amb aquests fets, es recorda al Consorci d'Educació de Barcelona l'**obligació de col·laborar** amb aquesta Sindicatura per tal que pugui dur a terme adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals i, alhora, vetllar pels drets de la ciutadania, així com el fet que aquesta Sindicatura està legalment habilitada per fer públics els departaments o organismes que obstaculitzin l'exercici de les seves funcions en l'informe anual que presenta al Consell Municipal.

2. Normativa reguladora del servei de transport escolar

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació fa referència al transport escolar d'una manera general per a tots els infants que hagin de desplaçar-se a un altre municipi en l'article 82.2:

En l'educació primària, les administracions educatives han de garantir a tots els alumnes un lloc escolar gratuït en el seu propi municipi o zona d'escolarització establerta. Sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, en l'educació bàsica, en les zones rurals en què es consideri aconsellable, es pot escolaritzar els nens en un municipi pròxim al de la seva residència per garantir la qualitat de l'ensenyament. En aquest cas, les administracions educatives han de prestar de **manera gratuïta els serveis escolars de transport** i, si s'escau [sic], menjador i internat.

La planificació del transport de l'alumnat al seu centre s'ha de fer minimitzant el temps de desplaçament.

D'altra banda, també fa una menció explícita a l'obligació de dotar l'alumnat, especialment el que està en situació de discapacitat, dels recursos necessaris per al transport escolar (art. 110.2):

Article 110. Accessibilitat, sostenibilitat i relacions amb l'entorn

2. Les administracions educatives han de promoure programes per adequar les condicions físiques, inclòs el [transport escolar](#), i tecnològiques dels centres i els han de [dotar dels recursos materials](#) i d'accés al currículum adequats a les necessitats de l'alumnat que escolaritza, [especialment en el cas de persones amb discapacitat](#), de manera que no es converteixin en factor de discriminació i garanteixin una atenció inclusiva i universalment accessible a tots els alumnes.

A Catalunya el transport escolar s'estableix en el [Decret 161/1996, de 14 de maig, pel qual es regula el servei escolar de transport per tal de facilitar el desplaçament de l'alumnat en l'educació obligatòria](#) (d'ara endavant, el Decret).¹ D'acord amb l'article 1, la finalitat és facilitar el desplaçament gratuït a l'alumnat d'educació obligatòria quan hagin d'escolaritzar-se fora del seu municipi de residència en un centre públic ordinari o d'educació especial, proposat pel Departament d'Ensenyament, o quan hagin de desplaçar-se fora del seu municipi de residència a un centre ordinari privat concertat o d'educació especial privat concertat, proposat pel Departament.

D'acord amb això anterior, segons el Decret, els requisits que ha de complir l'alumnat per accedir al transport escolar són:

- Que s'hagi d'escolaritzar fora del seu municipi de residència.
- Que sigui en l'àmbit de l'educació obligatòria i indiferentment del tipus de centre (ordinari/educació especial; públic/concertat).
- Que el centre de destinació hagi estat proposat pel Departament d'Ensenyament.

A més a més, el Decret estableix la possibilitat de flexibilitzar els criteris per concedir el transport escolar, inclús quan l'infant resideix i estudia a la mateixa localitat:

Disposició addicional primera

Quan les necessitats d'escolarització en un determinat municipi així ho aconsellin, i d'acord amb les consignacions pressupostàries existents, es podrà facilitar el servei

¹ <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=135227>

escolar de transport o la concessió d'ajuts destinats a l'alumnat que cursi el segon cicle d'educació infantil que hagi de desplaçar-se fora del seu municipi de residència, i a l'alumnat d'educació obligatòria que s'hagi de desplaçar a centres docents del [mateix municipi però distants](#) del seu lloc de residència.

L'informe del Consorci d'Educació de Barcelona exposa que, de forma subsidiària al Decret, també són aplicables [les bases reguladores per a la concessió d'ajuts de servei escolar de transport per tal de facilitar el desplaçament de l'alumnat d'educació especial a la ciutat de Barcelona](#), publicades en el DOGC núm. 9187 de 19.6.2024.²

Aquestes bases estableixen els requisits següents:

- Estar escolaritzat en un centre d'educació especial finançat amb fons públics de la ciutat de Barcelona.
- Complir la resta de condicions que s'estableixin per convocatòria i que tindran en compte el grau de discapacitat i les dificultats de mobilitat reconegudes, així com la distància, el temps de desplaçament del domicili al centre i/o la no interrupció en el gaudi del servei.

Actualment no hi ha oberta cap convocatòria. La darrera va ser l'aprovada pel Consell de Direcció del Consorci d'Educació de Barcelona en la sessió del 15 de novembre de 2023 i exigia, com a requisits addicionals, acreditar dificultats de mobilitat amb un grau de discapacitat igual o superior al 65%.

3. Modalitats del servei de transport escolar

L'article 2 del Decret regula tres modalitats per accedir al servei de transport escolar:

- a) Servei escolar de transport discrecional consolidat amb reiteració d'itinerari.
- b) Servei de transport públic regular de viatgers: segons les circumstàncies específiques de cada zona geogràfica. En aquest supòsit, caldrà que almenys el 50% de les places dels vehicles estiguin reservades a l'alumnat.
- c) Ajuts individuals de desplaçament: quan no sigui possible establir el servei escolar de transport en alguna de les dues modalitats esmentades en els apartats anteriors, la norma indica que "s'establiran ajuts individuals de desplaçament a les famílies en les condicions regulades en aquest Decret".

² <https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=988437>

L'informe del Consorci d'Educació de Barcelona exposa que s'ha implementat un [formulari web](#)³ per tramitar les sol·licituds de servei de transport escolar a centres d'educació especial a la ciutat de Barcelona atenent el recorregut de les rutes i la disponibilitat de places. En canvi, es reconeix que no existeix el tràmit per fer la gestió d'ajuts individuals de desplaçament i no informa ni sobre els requisits ni sobre el procediment per tramitar la sol·licitud d'aquest dret reconegut per la normativa.

D'acord amb els informes del Consorci d'Educació de Barcelona, les dades quantitatives de sol·licituds de transport escolar a centres d'educació especial són les següents:

	2022-2023	2023-2024	2024-2025 (fins al juliol)
Sol·licituds rebudes	803	751	667
Sol·licituds atorgades	557	616	524
Sol·licituds denegades	246	135	143

Font: Consorci d'Educació de Barcelona

Quant als motius de denegació, l'informe del Consorci d'Educació de Barcelona no aporta una informació completa, simplement enumera alguns casos de manera genèrica: "no reunir criteris, domicili proper al centre, sol·licituds duplicades, etc."

L'informe explica que hi ha centres que han tingut, de manera recurrent, un perfil d'alumnat que no presentava problemes de mobilitat i, per tant, que no estava justificada la creació de rutes de transport per a alumnes residents a Barcelona. En canvi, hi ha centres que, de manera recurrent, tenen una proporció elevada d'alumnes amb problemes de mobilitat. En qualsevol cas, se subratlla que els criteris per atorgar el servei de transport a alumnes residents a Barcelona estan actualment en revisió.

Aquesta explicació per si sola no justifica el tracte diferent que l'administració educativa de Barcelona dona als centres d'educació especial, ja que podria portar al fet que només s'implementés el servei en centres amb una determinada quantitat d'alumnat amb algun element en comú, com ara l'ús de cadira de rodes.

No obstant això anterior, hi ha alumnat que no utilitza cadira de rodes i que sí que té reconegut el barem de mobilitat. A més, també cal considerar els casos en què l'infant no tingui una condició física que li limiti la mobilitat, sinó que aquesta limitació es derivi

³ <https://tramits.gencat.cat/ca/tramits/tramits-temes/22413-sollicitud-transport-cee-bcn?category=7449fd1c-a82c-11e3-a972-000c29052e2c>

d'altres condicionants clínics, com ara determinats trastorns del neurodesenvolupament, com els de l'espectre autista (TEA).

En virtut del que s'ha exposat, aquesta Sindicatura considera que les dificultats logístiques per establir rutes o les dificultats per agrupar alumnes de perfils similars no són justificacions ajustades a dret que permetin concedir o denegar el transport escolar, ja que condueixen a resultats discriminatoris.

Ben al contrari, cal posar les persones al centre de les decisions, de manera que **tots els infants amb discapacitat, física, sensorial o d'un altre tipus que acreditin dificultats de mobilitat tinguin garantit el dret a un transport escolar adaptat i gratuït.**

I, a més a més, com a recurs subsidiari per als casos en què sigui inviable establir el servei, com a mínim s'hauria d'oferir la modalitat c), els ajuts econòmics.

4. El cas concret de l'infant amb discapacitat promotor de la queixa

4.1 La denegació del servei de transport escolar

El principal motiu de queixa és la denegació del servei de transport escolar en qualsevol de les tres modalitats possibles.

Recordem que l'alumne és un infant de 12 anys amb un 65% de discapacitat, resident a Sant Joan Despí i escolaritzat en un centre d'educació especial a Barcelona.

L'informe del Consorci d'Educació de Barcelona **justifica la denegació del transport escolar a aquest infant** pel motiu següent:

- Considera que l'alumne no compleix els requisits exigits pel Decret, tant per a la modalitat a) com la c), en concret el requisit d'estar escolaritzat en un centre a proposta del Departament d'Ensenyament, ja que va ser escollit per la família.
- Per contra, l'informe reconeix que no hi ha cap centre d'educació especial al municipi de residència. També afirma que en el moment de la primera preinscripció no se li va assignar cap centre, ni el demanat per la família ni cap altre en un altre municipi. Posteriorment, i arran d'un recurs, se li va assignar el centre demanat com a segona opció, només perquè hi havia places lliures.

- En la mateixa escola, deu infants van sol·licitar el transport escolar i totes les sol·licituds van ser denegades.

Aquesta Sindicatura no comparteix aquesta valoració. En primer lloc, des del moment que l'administració educativa no estableix cap centre d'educació especial al municipi de residència, aquest infant forçosament ha d'escolaritzar-se [fora del municipi](#), [element clau per accedir al dret al servei de transport escolar](#).

En segon lloc, la família no va escollir lliurement el centre de manera unilateral, sinó que és a proposta de l'administració educativa després que els pares el demanessin com a segona opció, ja que treballen a Barcelona: així es recull en l'informe de títol "Previsió de suports i proposta d'escolarització per a alumnes amb necessitats educatives especials", emès per l'equip d'assessorament i orientació psicopedagògic (EAP) corresponent en data 18 d'octubre de 2022.

En definitiva, l'infant promotor d'aquesta queixa reuneix tots els requisits exigits per accedir al transport escolar d'acord amb el Decret: es tracta d'un alumne d'educació obligatòria escolaritzat en un centre fora del seu municipi de residència, a proposta del Departament d'Ensenyament. Si no es pot crear una ruta cap a aquest centre, almenys s'hauria de garantir la concessió d'un ajut.

[4.2 La manca de resposta directa a la família sol·licitant](#)

Un altre motiu de queixa és la manca de resposta a les sol·licituds presentades per la família.

L'informe del Consorci d'Educació de Barcelona exposa que no li consta la sol·licitud del curs 2022-2023. Sobre la del curs 2023-2024, nega que estigués pendent de resposta, ja que es va respondre per telèfon a l'escola, i diu que és habitual que s'utilitzi aquest canal, així com el correu electrònic. I sobre la de curs 2024-2025 indica que va ser resolta, denegada i comunicada al centre, sense especificar el canal empleat.

Aquesta Sindicatura no considera que aquesta tramitació sigui ni adequada ni ajustada a dret.

La descripció actual del tràmit que consta al web (data d'actualització 23.1.2025) fa una referència explícita a la normativa de notificació dels procediments administratius i al termini general de tres mesos. En l'anterior model de formulari no hi havia aquesta referència, però sí una casella per marcar l'opció de notificació electrònica.

Aquestes mencions generen l'expectativa que la persona reclamant rebrà una resposta directa. Malgrat això anterior, en cap dels casos tractats per aquesta Sindicatura va haver-hi aquesta resposta a la família, sinó que sempre va ser a l'escola.

Formulari en línia actual	Casella sobre la notificació electrònica en el formulari anterior i en l'actual
Segon pas 2 Rebre resposta de l'Administració El termini per resoldre el procediment de gestió de la sol·licitud de transport escolar a centres d'educació especial a la ciutat de Barcelona és de tres mesos, d'acord amb la Llei 39/2015. L'òrgan competent notificarà la resolució a la persona interessada per escrit o mitjançant notificació electrònica, si aquesta és l'opció de notificació que ha escollit expressament. S'informarà de l'estat del tràmit de la sol·licitud a l'Àrea privada i es podrà consultar en qualsevol moment. L'avis de notificació es rebrà al correu electrònic i al telèfon mòbil que s'hagi fet constar en el formulari de sol·licitud.	Notificació ☒ Vull rebre notificacions administratives d'aquest tràmit només per mitjans electrònics. Si marques aquesta casella deixaràs de rebre notificacions en paper per correu certificat. Pots consultar-los accedint a Notificacions electròniques. Es considerarà rebutjada si després de 10 dies naturals de la posada a disposició no hi has accedit. En el moment que accedeixis al seu contingut, la notificació es considerarà practicada. Indica l'adreça electrònica en què vols rebre els avisos de la posada a disposició de les teves notificacions i un telèfon mòbil en què, addicionalment, rebràs un avis SMS.

La fórmula de la comunicació per telèfon o correu electrònic al centre escolar és irregular des d'un punt de vista procedimental i no inclou el contingut mínim exigint per l'article 40.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que és la indicació de si la resolució posa fi o no a la via administrativa, i la informació sobre els recursos.

Ni el contingut ni la forma ni la part destinatària són els correctes i, per això, es considera que aquest procediment **no respecta el principi de bona administració** que inclou el deure de l'Administració de resoldre expressament les sol·licituds de la ciutadania. Així es desprèn de l'article 53 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, que mencionen l'obligació de les administracions públiques catalanes de dictar una resolució expressa en tots els procediments i notificar-la.

Els **principis de bona administració i d'eficàcia** dels serveis públics es recullen igualment en l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, en els articles 9.3 i 103 de la Constitució espanyola i en l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic. Aquests drets impliquen disposar d'una administració que presti el màxim nombre de serveis amb els millors estàndards de qualitat, que respecti els drets i els interessos legítims de la ciutadania i que sigui capaç de resoldre els problemes d'una manera àgil i eficaç.

Així mateix, la Carta europea de salvaguarda dels drets humans a la ciutat, aprovada l'any 2000, esmenta, en l'article XXIII, amb referència a l'eficàcia dels serveis públics com a indicatiu d'una bona administració, que les autoritats locals han de garantir l'eficàcia dels serveis públics i la seva adaptació a les necessitats de les persones usuàries.

5. Dret a l'educació i protecció especial dels infants amb discapacitat

L'article 27 de la Constitució espanyola reconeix que tothom té dret a l'educació i que l'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït. Atesa la seva ubicació en el títol I, capítol II, secció 1a, es configura com un dret fonamental i, per tant, subjecte a la màxima protecció.

L'article 1 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix els principis bàsics del sistema educatiu espanyol, configurat d'acord amb els valors de la Constitució i assentat en el respecte als drets i les llibertats que hi estan reconeguts. Entre d'altres, s'inspira en els principis següents:

a) El compliment efectiu dels **drets de la infància** segons el que estableixen la Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, ratificada el 30 de novembre de 1990, i els seus protocols facultatius, que reconeixen l'interès superior del menor, el seu dret a l'educació, a no ser discriminat i a participar en les decisions que l'afectin i l'obligació de l'Estat d'assegurar els seus drets.

a bis) La qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, **sense que existeixi cap discriminació** per raó de naixement, sexe, origen racial, ètnic o geogràfic, **discapacitat**, edat, malaltia, religió o creences, orientació sexual o identitat sexual o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

b) L'equitat, que garanteixi la **igualtat d'oportunitats** per al ple desenvolupament de la personalitat a través de l'educació, **la inclusió educativa**, la igualtat de drets i oportunitats, també entre dones i homes, **que ajudin a superar qualsevol discriminació**, i l'accessibilitat universal a l'educació, i que actuï com a element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, **amb una atenció especial a les que es derivin de qualsevol tipus de discapacitat**, d'acord amb el que estableix la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, ratificada el 2008 per Espanya.

L'article 6.3 de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, preveu que les administracions públiques, a fi de facilitar l'accés en condicions d'equitat als **serveis de transport** durant els ensenyaments obligatoris i en els ensenyaments declarats gratuïts, **han d'oferir ajuts a l'alumnat amb discapacitat i amb necessitats educatives específiques reconegudes**. Els ajuts poden cobrir totalment o parcialment la despesa, atenent la naturalesa del desplaçament i el nivell de renda de les famílies.

Per acabar, el Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, estableix que **l'educació inclusiva** formarà part del procés d'atenció

integral de les persones amb discapacitat i s'impartirà mitjançant els suports i ajustos que es reconeixen en l'ordenament jurídic.

6. Conclusions

En els darrers mesos, aquesta Sindicatura ha rebut diverses queixes per denegacions del Consorci d'Educació de Barcelona a sol·licituds de transport escolar fetes per famílies amb infants amb discapacitat. Algunes ens les ha traslladat l'[Oficina per la No Discriminació](#) de l'Ajuntament de Barcelona.

La casuística és variada: hi ha casos d'infants que resideixen i estudien a Barcelona i d'altres que estudien a Barcelona, però resideixen a un altre municipi. Tots, en alguna mesura, tenen dificultats de mobilitat, si bé no utilitzen cadira de rodes habitualment.

En cada cas, el Consorci d'Educació de Barcelona ha motivat la decisió amb raons diferents: que l'infant no estava escolaritzat en un centre d'educació especial sinó en una escola ordinària, tot i que era una plaça de necessitats especials; que no hi havia rutes disponibles; que l'infant residia i estudiava a la mateixa localitat, o que el centre havia estat escollit lliurement pels pares i no a proposta de l'Administració.

El que tenen en comú tots aquests casos és la denegació injustificada del servei.

Després d'analitzar tota la informació, aquesta Sindicatura arriba a la **conclusió que actualment el dret al servei del transport escolar no està plenament garantit** a la ciutat de Barcelona.

El Consorci d'Educació de Barcelona és l'administració competent d'acord amb l'article 3.2 dels seus estatuts, que en l'apartat i) menciona específicament "la reglamentació i la gestió del transport, del menjador i d'altres serveis escolars".

La gestió actual no és ajustada a dret per diverses causes:

- El Consorci d'Educació de Barcelona justifica algunes denegacions de servei escolar emparant-se en [requisits que no estan recollits en el Decret](#), sinó en una normativa de rang inferior que actualment no té cap convocatòria en marxa. Sembla que aquests requisits s'han definit exclusivament des d'una perspectiva interna d'optimització dels recursos. Si bé l'eficàcia és un valor que cal incloure en la definició de les polítiques públiques, la mirada hauria d'estar posada en les persones usuàries i en cap cas no n'ha de limitar els drets.

- Des d'un punt de vista procedimental, s'està **incomplint el deure d'emetre una resolució motivada i el de notificar aquesta resolució** a la persona interessada, amb el contingut mínim recollit en l'article 35 de la Llei 39/2015 del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
- A més, mancaria implementar un procediment respecte de la **modalitat de l'ajut econòmic**, que és subsidiària quan no es pot establir una ruta amb un servei efectiu de transport escolar.

El Consorci d'Educació de Barcelona exposa que els criteris estan actualment en revisió. Tanmateix, argumenta que la normativa és massa antiga i que hi ha qüestions que escapen a les seves competències.

I, en aquest punt, aquesta Sindicatura comprèn que es tracta d'una competència complexa, segurament infradotada, i que cal un consens entre les diverses administracions implicades. Però hem de recordar que la **mobilitat és un dret instrumental per poder accedir a altres drets**, alguns dels quals són fonamentals, com ara el dret a l'educació i al ple desenvolupament de la persona.

Les famílies amb infants amb discapacitat sovint es troben amb moltes dificultats per conciliar la vida laboral i personal. Les necessitats de cura d'aquests infants solen ser més intenses i constants, i això fa que les famílies hagin d'assumir una càrrega organitzativa i emocional molt més gran que la resta. Quan els serveis de suport no són suficients o l'administració educativa no ofereix els recursos necessaris, moltes famílies es veuen obligades a quedar-se a casa amb els infants, **una responsabilitat que recau majoritàriament en les dones i que comporta un empobriment i un impacte de gènere evident**.

Aquesta situació, però, comporta riscos importants. Quan l'alumnat amb discapacitat no pot anar a l'escola amb normalitat, es limita la seva participació en la vida comunitària i se'n perjudica la inclusió social. L'escola és un espai clau per al seu aprenentatge, per desenvolupar l'autonomia, relacionar-se amb altres infants i construir la pròpia identitat. Si no hi poden assistir, el seu desenvolupament personal hi queda afectat.

Per això, **garantir que aquests infants puguin anar a l'escola en condicions d'igualtat** no només és una qüestió de suport a les famílies: és una **obligació col·lectiva per assegurar els drets bàsics de tots els nens i les nenes, independentment de les seves capacitats**.

Garantir el dret a l'educació obligatòria és essencial per assegurar que tots els infants tinguin les mateixes oportunitats de desenvolupament i participació social. Tant la Declaració universal dels drets humans (article 26) com la Convenció sobre els drets de l'infant de les Nacions Unides (articles 28 i 29) reconeixen l'educació com un dret humà que ha de ser accessible, gratuït i orientat al ple desenvolupament de la persona. Assegurar aquest dret contribueix a reduir desigualtats i a construir una societat més justa i cohesionada.

Prenent en consideració l'interès superior del menor, el **Consorci d'Educació de Barcelona té el deure de garantir la prestació efectiva del servei de transport escolar**. Aquest recurs ha de funcionar com la **palanca necessària** per impulsar l'adquisició de competències i coneixements, assolir un nivell òptim d'autonomia i potenciar el creixement personal que facilitarà la integració en la societat al màxim nivell possible. **Si l'infant es queda a casa per manca d'ajuda en els desplaçaments, tot això es perd.**

Acabem aquest pronunciament, amb un extracte del preàmbul del Reial decret legislatiu 1/2013, que és la principal norma interna en matèria de drets de les persones amb discapacitat, on es condensa l'esperit que ha d'impulsar les polítiques públiques en aquesta matèria:

L'anhel d'una vida plena i la necessitat de realització personal mouen totes les persones, però aquestes aspiracions no poden ser satisfetes si es restringeixen o s'ignoren els drets a la llibertat, la igualtat i la dignitat. [...]

L'impuls de les mesures que promoguin la igualtat d'oportunitats suprimint els inconvenients que s'oposen a la presència integral de les persones amb discapacitat concerneix tots els ciutadans, les organitzacions i les entitats, però, en primer lloc, el legislador, que ha de recollir les necessitats detectades i proposar les solucions i les línies generals d'acció més adequades. Com ja s'ha demostrat amb anterioritat, **és necessari que el marc normatiu i les accions públiques** en matèria de discapacitat intervinguin en l'organització social i en les seves expressions materials o relacionals que amb les seves estructures i actuacions segregadores posterguen o aparten les persones amb discapacitat de la vida social ordinària, tot això amb l'objectiu últim que aquestes puguin ser participants, com a subjectes actius titulars de drets, d'una **vida en les mateixes condicions que la resta dels ciutadans**.

Per tot el que s'ha exposat, des d'aquesta institució considerem que el Consorci d'Educació de Barcelona i la resta d'administracions competents haurien d'acordar **un canvi de gestió que garanteixi el dret al transport escolar** amb plenes garanties a l'alumnat amb discapacitat.

DECISIÓ

D'acord amb la Carta municipal de Barcelona, aquesta institució té com a missió defensar els drets i les llibertats de la ciutadania i, amb aquesta finalitat, pot supervisar l'activitat de l'Administració municipal.

Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, l'actuació del Consorci d'Educació de Barcelona no ha estat ajustada a dret ni eficaç, atès que el sistema de gestió actual del transport escolar deixa fora de cobertura una part significativa de l'alumnat amb discapacitat que hi té dret.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura resol:

- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona** que estableixi els mecanismes adients per complir amb l'obligació dels poders públics de facilitar el transport escolar als infants amb discapacitat i que plantegi a les administracions consorciades la necessitat de disposar d'un finançament més gran i d'augmentar la partida pressupostària destinada a aquest servei.
- **Recomanar al Consorci d'Educació de Barcelona** que revisi el procediment de tramitació de les sol·licituds de transport escolar, de manera que es respecti el règim jurídic de procediment administratiu, especialment pel que fa a l'obligació de motivar i resoldre expressament les sol·licituds, així com de notificar adequadament la decisió adoptada.
- **Advertir al Consorci d'Educació de Barcelona** de l'obligació de col·laborar amb aquesta Sindicatura i facilitar-li la informació que li sol·liciti dins del termini previst legalment per tal que pugui dur a terme adequadament la seva tasca de supervisió dels serveis municipals.

Aquesta resolució es comunicarà a la persona que va formular la queixa i a l'òrgan municipal competent. Per mitjà de l'informe anual d'aquesta Sindicatura, també se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb els objectius **10.2 "Potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de la seva edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió o situació econòmica o una altra condició"** i **11.2 "El 2030, més ecomobilitat, fonamentada en un sistema de transport públic de màxima qualitat, sostenible i inclusiu"**.